Никола Вапцаров Завод

Завод. Над него облаци от дим. Народът прост, животът — тежък, скучен. — Живот без маска и без грим — озъбено, свирепо куче.

И трябва да се бориш неуморно, и трябва да си страшно упорит, за да изтръгнеш от зъбите на туй настръхнало,

вбесено псе

парченце хлеб.

Във залите плющят каиши, трансмисии скриптят от всеки кът. И става толкоз душно, че да дишаш не би могъл спокойно, с пълна гръд.

А недалече пролетния вятър люлее ниви, слънцето блести... Дърветата опират

във небето,

а сенките в заводските стени. Но как е чуждо

и ненужно тука,

съвсем забравено

това поле!

Една ръка изхвърли на боклука

идилиите с синьото небе. Защото миг на некаква заблуда, защото миг с размекнато сърце, би значело напразно да загубиш работните си

жилави

ръце.

И този шум

и трясък на машини ще трябва непременно да крещиш, да могат думите

разбрано да преминат пространството, което те дели. И аз крещях години — цяла вечност... Долавях, че и другите крещят — машините,

завода

и човека от най-затуления

тъмен кът.

И този крясък стана сплав,

с която

бронирахме живота си така, че сложиш ли му прът във колелата — ще счупиш своята ръка...

И ти, завод, се мъчиш пак отгоре да трупаш дим и сажди пласт след пласт. Напразно! Ти ни учи да се борим — ще снемем ние слънцето при нас.

Завод, притиснал с мъка

толкоз хора

с осаждени от черен труд лица, едно сърце във тебе неуморно пулсира с хиляди сърца.